

DOI: 10.26565/2786-5312-2024-100-10
УДК 81'1:81'373.7–115:168.522

К. І. Мізін

доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
e-mail: kostiantyn.mizin@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5216-6032>;
GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=KfjA5XgAAAAJ&hl>;
RESEARCH GATE: <https://www.researchgate.net/profile/Kostiantyn-Mizin-2>

Німецький специфічний емоційний концепт Sehnsucht і його відповідники в англійськомовних культурах

Метою пропонованої статті є опрацювання методики, за допомогою якої можна встановити ті емоційні концепти (ЕК) в цільових культурах, які найбільш адекватно передають уявлення про фрагменти емоційного світу представників вихідних культур, що представлені у специфічних концептах. Апробація методики здійснена на прикладі німецького специфічного ЕК SEHNSUCHT, а цільовою культурою виступає таке збірне поняття, як «англійськомовні культури», оскільки в англійськомовному середовищі відсутній подібний концепт. На основі дефініційного аналізу імені ЕК SEHNSUCHT – лексеми Sehnsucht – виявлено її найближчі відповідники в англійській мові – longing, yearning, pining, craving, desire та wistfulness. Розкриття усіх смислових граней ЕК SEHNSUCHT дало змогу «відсіяти» ЕК WISTFULNESS, DESIRE, CRAVING та PINING як такі, що демонструють менший рівень еквівалентності порівняно з LONGING і YEARNING, які є змістовно найбільш близькими до SEHNSUCHT. Аналіз показників частотності концептних проксиматів ЕК SEHNSUCHT, LONGING і YEARNING встановив, що у парах SEHNSUCHT – LONGING і SEHNSUCHT – YEARNING подібність смислових структур становить 70 %, що свідчить про досить високий рівень еквівалентності цих пар. Порівняння середніх значень показників оцінки та інтенсивності цих трьох ЕК виявило, що LONGING і YEARNING репрезентують більш позитивні емоційні переживання, ніж SEHNSUCHT. Особливо це стосується ЕК YEARNING, який є як позитивнішим, так і інтенсивнішим. Тому саме LONGING можна вважати тим ЕК в англійськомовних культурах, який може викликати у представників цих культур найбільш адекватне уявлення про те емоційне переживання, яке репрезентує німецький ЕК SEHNSUCHT.

Ключові слова: емоційний концепт, еквівалент, семантика, перекладацький відповідник, мовний корпус, лінгвокультура.

Як цитувати: Мізін К. (2024). Німецький специфічний емоційний концепт SEHNSUCHT і його відповідники в англійськомовних культурах. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*, (100), 105–111
DOI: 10.26565/2786-5312-2024-100-10

In cites: Mizin K. (2024). The German specific emotion concept SEHNSUCHT and its equivalents in English-speaking cultures. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Foreign Philology. Methods of Foreign Language Teaching*, (100), 105–111 (in Ukrainian)
DOI: 10.26565/2786-5312-2024-100-10

1. ВСТУП

Останнім часом значна увага стала приділятися специфічним ЕК, зокрема в німецькомовному середовищі [13; 14], оскільки вивчення таких концептів може надати нові, досить об'єктивні, результати у питанні вивчення когнітивної та вербальної категоризації емоцій людини. У цілому ж аналіз етно-лінгвокультурно маркованих концептів дає змогу виявити специфічні смисли, які вказують на особливості менталітету представників тієї чи іншої лінгвокультури, тобто розкривають своєрідність психотипу народу [1; 2; 3]. Тому в нинішній час тотальної глобалізації дослідження ЕК є особливо актуальним у царині культууроорієнтованих розвідок, присвячених гострим проблемам міжкультурної взаємодії та міжкультурної комунікації.

Одним з ЕК, що виявляє чітку етнокультурну специфіку, є, наприклад, німецький концепт *SEHNSUCHT* [14]. Останній є поширеним у сучасному німецькомовному соціумі, що підтверджує висока частотність його імені в різних типах дискурсів (у корпусі DWDS лексема *Sehnsucht* має показник 3 на шкалі від 0 до 6), а його своєрідність і комплексність підштовхнули психологів до активного вивчення тієї емоції, яку він представляє [12; 20].

Без точного уявлення про природу емоції, яку позначає німецький іменник *Sehnsucht*, неможливо встановити ті слова в цільових мовах, які найбільш повно передавали б його зміст. Пошук міжмовних відповідників ускладнюється тим, що не всі перекладні словники містять лексему *Sehnsucht*. Ще більш проблемним є пошук крос-культурних еквівалентів ЕК *SEHNSUCHT*, бо тут йдеться вже не про зміст мовних одиниць, а про відтворення цілого фрагменту емоційного світу людини. При цьому ті ЕК у цільових культурах, які можуть претендувати на роль еквівалентів ЕК *SEHNSUCHT*, мають викликати у представників цих культур найбільш адекватне уявлення про те емоційне переживання, яке репрезентує цей ЕК.

У такому випадку залучення елементарного дефініційного аналізу лексеми *Sehnsucht* замало, бо словники, зокрема тлумачні, часто не надають достатньої інформації про емоцію, яку позначає ця лексема, напр.: *Sehnsucht* – «inniges, schmerzliches Verlangen, Herbeiwünschen [внутрішня, болісна жага, прагнення]» [9, с. 832]. Ця дефініція є малоінформативною для носія цільової мови. Тим більше, якщо враховувати багатозначність іменника *Verlangen*, який передає семантику і потреби, і туги, і жаги.

З огляду на викладене вище метою пропонованої статті є встановлення в англійськомовних культурах, передусім в американців і британців (залучений у дослідженні корпус *iWeb* представлений здебільшого американським і британським варіантами англійської мови), того ЕК, який найбільш адекватно може передати уявлення про цілий фрагмент емоційного світу німців, представлений ЕК *SEHNSUCHT*.

2. МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічно важливим є положення, що кожний ЕК, як динамічний ментальний конструкт, являє собою «коктейль» різноманітних смислів. Ці смисли вказують на зв'язки ЕК з іншими культурними концептами – емоційними, соціокультурними, етнокультурними та ін. Якщо відштовхуватися від факту, що в ЕК домінують емоційні смисли, то існує можливість визначити найрелевантніші серед них, тобто встановити найближчі концепти-кореляти, які називаються *концептними проксиматами* (КП) [15]. Останні встановлюються на основі частотності окурентних форм імен ЕК у мовних корпусах, а їхня ієрархія у смисловій структурі певного ЕК може сформулювати чітке уявлення про його зміст.

Методика пропонованого дослідження передбачає реалізацію таких етапів:

1) установлення за допомогою дефініційного аналізу лексеми *Sehnsucht* у тлумачних і англійсько-німецьких двомовних словниках її семантично найближчих відповідників в англійській мові;

2) виявлення на основі контекстного аналізу смислових відтінків лексеми *Sehnsucht*. Цей аналіз здійснюється за допомогою автоматично сформованого в корпусі *Webkorpus* [10] конкордансу;

3) визначення найрелевантніших КП концепту *SEHNSUCHT* та його найбільш адекватних відповідників в англійськомовних культурах (Табл. 1). З цією метою сформовано три вибірки по 20 лем, але лише тих, які позначають емоції. Ці лемі відібрані мануально за принципом найвищих показників частотності. Базою для відбору цих лем слугували автоматично створені за допомогою функцій «*Collocates*» [11] та «*Wortprofil 2024*» [10] списки окурентних форм слів-запитів *Sehnsucht*, *longing* і *yearning*. Вибірki по 20 лем є цілком достатніми, на моє переконання, щоб мати досить повне уявлення про смислову організацію досліджуваних ЕК. До того ж списки у *Wortprofil 2024* обмежені 100-ма колокатами й коокурентами слів-запитів, тому відібрати з цих списків більше 20-ти номінативних лем, які позначають емоції, є дещо проблематично;

4) порівняння смислових структур ЕК *SEHNSUCHT* та його англійськомовних відповідників за такими важливими для емоцій характеристиками, як оцінка та інтенсивність. Ці характеристики вираховуються на основі показників оцінки та інтенсивності відповідних КП (Табл. 2). Зазначені показники ґрунтуються на даних, представлених у праці М. Бредлі та П. Ланґа [5].

Розбіжність в обсягах матеріалу, який опрацьовується за допомогою «*Collocates*» (14 млрд слів) і «*Wortprofil 2024*» (6 млрд слів), є непринциповою для пропонованої розвідки, оскільки це не впливає на визначення за допомогою показників частотності релевантності ЕК та їхніх КП у зіставлюваних культурах. До того ж автор розвідки певною мірою

вирівняв показники частотності колокатів (Табл. 1), подавши їх у значенні на 1 млн слів (1мс).

Слід також зауважити, що згідно з концепцією дослідження, ЕК та КП, що їх репрезентують, є культурними концептами. Тому при крос-культурному вивченні цих концептів слід урахувати те, що їхні назви можуть не мати повних еквівалентів у цільових мовах. Це може певною мірою вплинути на результати пропонованої розвідки, бо через відсутність списку німецьких слів з їхньою оцінкою та інтенсивністю, опрацьованих методом ANEW, у Таблиці 2 подано дані англійських еквівалентів цих слів. Водночас автор статті усвідомлює, що дані в цій таблиці можуть бути дещо неточними. Однак для реалізації мети дослідження така неточність вважається несуттєвою.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Брати Грімм визначають лексему *Sehnsucht* як «*schmachtendes verlangen* [тужлива жага]» [8]. У середньовісній німецькій мові слово *sensucht* позначало хворобу болісної жаги або хворобу кохання. Згодом *sehnsucht* почало передавати семантику високого ступеня палкого й часто болісного жадання чогось, особливо коли немає надії отримати це, або коли його досягнення є невизначеним, усе ще далеким. Це емоційне переживання є цілком зрозумілим для представників німецькомовної спільноти, тому в тлумачних словниках німецької мови подаються, як правило, короткі дефініції, напр.: *Sehnsucht* – «*der Drang, der Wunsch nach etwas* [порив, бажання чогось]» [20]. Такі словникові статті містять замало інформації про зміст цієї лексеми. Особливо, коли мова йде про носіїв «чужих» мов. Для потреб останніх слугують перекладні (двомовні) словники, напр.: *Sehnsucht* – «*longing; yearning; craving; wistfulness*» [6]; «*longing; yearning; pining*» [7]; «*longing; yearning*» [17]. Утім, наведені перекладні відповідники не лише адекватно не розкривають змісту лексеми *Sehnsucht*, але можуть навіть збити з пантелику носія цільової мови, оскільки незрозуміло, чи є значення «(сильний) потяг», «мрійливість», «туга» релевантними для цієї лексеми. Однозначно можна стверджувати лише про те, що основними змістовими елементами *Sehnsucht* є «сильна пристрасть» і «(тужлива) жага».

Більш повним є список із шести лексем англійської мови як змістових елементів *SEHNSUCHT*, який можна вважати досить вичерпним: (1) *longing*, (2) *yearning*, (3) *pining*, (4) *craving*, (5) *desiring* та (6) *wistfulness* [14]. До цього списку мала б належати й лексема *nostalgia*, проте психологи стверджують, що та емоція, яку позначає ця англійська лексема, є значно негативнішою за емоцію *Sehnsucht* [18, с. 778]. Семантика цих шести лексем є настільки сплетеною, що в численних контекстах вони можуть бути взаємозамінними. Це підтверджують їхні дефініції у тлумачних словниках: *longing* – «a feeling

of wanting something or someone very much; a strong desire» [6]; «a prolonged unfulfilled desire or need; having or showing desire or need» [7]; «a strong feeling of wanting something/somebody» [16]; *yearning* – «a strong feeling of wishing for something, especially something that you cannot have or get easily» [6]; «an intense or overpowering longing, desire, or need; craving» [7]; «a strong and emotional desire» [16]; *pining* – «a strong desire esp. for something that is difficult or impossible to obtain» [6]; «a feeling of a great longing or desire; yearning» [7]; «a strong sadness because somebody has died or gone away» [16]; *craving* – «a strong feeling of wanting something; a strong or uncontrollable desire» [6]; «an intense desire or longing» [7]; «a strong desire for something» [16]; *desiring/desire* – «a strong feeling of wanting something, or something you want; the strong feeling that you want to have sex with someone» [6]; «a wish or longing; craving; sexual appetite; lust» [7]; «a strong wish to have or do something; a strong wish to have sex with somebody» [16]; *wistfulness* – «a feeling of sadness because you are thinking about something that is impossible or in the past» [6]; «a sad pensiveness, esp. about something yearned for» [7]; «a slightly sad feeling caused by thinking about something that you would like to have, especially something in the past that you can no longer have» [16].

Тісний семантичний перетин аналізованих лексем створює досить хаотичне уявлення про ту складну емоцію, яку репрезентує ЕК *SEHNSUCHT*. Оскільки ці лексеми є іменами відповідних ЕК, можна визначити той з останніх, який може викликати у представників англійськомовних культур найбільш адекватне до *SEHNSUCHT* емоційне переживання. Для цього слід розглянути всі грані *SEHNSUCHT*.

Аналіз мовної об'єктивації ЕК *SEHNSUCHT* виявив, що базовим для цього концепту є смисловий кластер «потужний внутрішній потяг» [14]. Цей кластер охоплює широкий емоційний спектр: від простого бажання до туги або журби. Емоції є настільки сплетеними в ЕК *SEHNSUCHT*, що надзвичайно складно виділити щось одне. І якщо при об'єктивації цього концепту вдається виокремити якусь певну емоцію, то вона є «розмитою» внаслідок «накладання» інших емоцій. Однозначно можна стверджувати лише про тісну кореляцію ЕК *SEHNSUCHT* і *LIEBE*, напр.:

Liebe ist eine Hoffnung, eine Sehnsucht, kein Faktum [10].

Смисли кохання є частиною одного з інтегральних смислових кластерів цього ЕК – «пристрасний потяг», під яким розуміється і кохання, і фізичний (сексуальний) потяг, і непереборна жага бути поруч із людиною, яку обоюють, напр.:

Gelbe Rosen stehen für die Sehnsucht nach heißen Küssen [10].

Тому в наївному уявленні представників німецької лінгвокультури *SEHNSUCHT* є амальгамою цих почуттів і природних потягів (потреб), напр.:

Die Sehnsucht nach Liebe, Sex und Zärtlichkeit ist groß, auf die Schnelle aber kein geeigneter Partner zu Hand [10].

EK SEHNSUCHT містить глибинні смисли, напр.: *Blaue Blumen stehen für sehr tiefe Gefühle und die Sehnsucht nach Unendlichkeit* [10].

Глибинні ж емоції і почуття є потаємними, інтимними, тобто вони завжди містять частинку внутрішнього світу конкретного індивіда, напр.:

In dieser Komposition mischen sich Sehnsucht, Demut und Vertrauen, und wurden verwoben von der Sopranistin [10].

Залежно від емоційної ситуації, яка налаштовує індивіда на переживання певного емоційного стану, EK SEHNSUCHT активує в індивідуальній свідомості то позитивні, то негативні смисли. При цьому глибинність і потаємність SEHNSUCHT може навіть трансформуватися в індивіда у маніакальний стан, коли одна з його пристрастей перетворюється на манію, викликаючи маніакально-суїцидальну депресію [4].

Це означає, що EK SEHNSUCHT репрезентує смисли соціальної емоції, у якій позитив (пристрасть і жага) трансформується відразу в негатив (смуток), оскільки перспективи реалізації індивіда нівелюються самою утопічністю цих перспектив. Іншими словами, «солодкі» фантазії, сподівання та мрії доповнюються «гіркою» неможливістю їхньої реалізації. Через це психологи визначають цю емоцію як «солодко-гірку» [18, с. 779]. І попри те, що EK SEHNSUCHT вважається специфічним для німецької лінгвокультури, він неповною мірою, лише фрагментарно, але, усе ж таки, є відомим для представників інших мовних етносів [19, с. 605]. Очевидно, кожна людина може переживати такий емоційний стан, коли сувора реальність заміщається на короткий час «солодкими» мріями, породжуючи щасливу надію та сумну безнадію водночас.

Отже, у смисловій структурі EK SEHNSUCHT можна виділити три основних змістових елементи: «1) пристрастний, глибокий потяг до іншої особи, у т. ч. сексуальний (як правило, безнадійний); 2) непереборне прагнення, сильна жага життєвих змін і альтернатив (як правило, нездійснених, утопічних); 3) глибокий смуток, ностальгічна туга за ким-н./чим-н. недосяжним або втраченим, у т. ч. журба, скорбота за втраченою людиною». З огляду на це кожна із шести лексем англійської мови – *longing, yearning, pining, craving, desire* і *wistfulness* – лише фрагментарно об'єктивує смислову структуру EK SEHNSUCHT. Хоча всі разом вони досить повно відтворюють змістову «мозаїку» останнього.

Слід визнати, що уявлення про EK SEHNSUCHT, яке формують у представників цільових культур ці шість тісно сплетених між собою лексем, може бути дещо хаотичним, безакцентним. Тому носію «чужої» культури важко виділити пріоритетні (базові) смисли досліджуваного концепту. Це стосується, наприклад, позитивного/негативного заряду EK

SEHNSUCHT (домінування позитивних/негативних смислів) або інтенсивності цього емоційного переживання. Відповідно, замість повного уявлення про EK SEHNSUCHT можна отримати хибне уявлення. У цьому випадку представнику «чужої» культури краще відштовхуватися від одного, але знайомого йому, EK.

Здійснений вище аналіз дає змогу «відсіяти» чотири із шести EK англійськомовних культур, які можуть претендувати на еквівалентність до EK SEHNSUCHT – WISTFULNESS, DESIRE, CRAVING та PINING. Підґрунтям для «відсіювання» слугує наявність у їхній структурі специфічних базових смислів: (1) у EK WISTFULNESS домінують негативні смисли сумної замріяності та тужливого розпачу. Це емоційне переживання викликає думка про щось, що людина хотіла б мати, особливо про щось у минулому, чого вона більше не може мати; (2) одним із базових смислів EK DESIRE є «хтивість (сексуальний потяг)»; (3) EK CRAVING містить смисли лише сильної, часто неконтрольованої, пристрасті (жаги); (4) смисли сильного бажання, особливо чогось, що важко або неможливо отримати, є спільними для EK PINING та SEHNSUCHT. Проте перший EK може передавати ще й сильний смуток через те, що хтось помер.

Зважаючи на це, змістовно найбільш близькими до EK SEHNSUCHT є LONGING і YEARNING. При цьому дефініційний аналіз виявив, що останній EK є навіть ближчим до SEHNSUCHT, ніж LONGING. У випадку такої невизначеності методологічно виправданим є залучення досить об'єктивних даних мовних корпусів. З цією метою сформовано три вибірки дослідження (Табл. 1).

Аналіз даних (Табл. 1) виявив, що в парах EK SEHNSUCHT – LONGING і SEHNSUCHT – YEARNING збігається однакова кількість КП – 28, тобто подібність смислових структур цих пар становить 70 %. Це свідчить про досить високий рівень еквівалентності як SEHNSUCHT – LONGING, так і SEHNSUCHT – YEARNING. При цьому якісний склад однакових або подібних КП у цих парах дещо відрізняється. Що стосується самих EK LONGING і YEARNING, то їхні смислові структури подібні на 67.5 %. Це означає, що імена цих EK – лексеми *longing* та *yearning* – можуть взаємозамінятися в більшості контекстів.

Порівняння перших двох – визначальних – КП досліджуваних концептів демонструє більший позитив LONGING і YEARNING щодо SEHNSUCHT, оскільки найрелевантнішими як для LONGING, так і для YEARNING є смисли любові та пристрасті, а для SEHNSUCHT – екзистенційного страху й бажання. До того ж смислова структура EK SEHNSUCHT, на відміну від LONGING і YEARNING, більшою мірою представлена негативними й водночас інтенсивними смислами, пов'язаними з ненавистю та розпачем. Проте для об'єктивності цих, начебто очевидних, висновків слід здійснити їхню верифікацію на основі даних Таблиці 2.

Таблиця 1

**Найрелевантніші КП ЕК SEHNSUCHT, LONGING і YEARNING
 (ч/1мс – частотність окурентів слів-запитів *Sehnsucht, longing* та *yearning* на 1 млн слів)**

Table 1

**The most relevant CPs of the ECs SEHNSUCHT, LONGING, and YEARNING
 (f/1mw – frequency of the word queries *Sehnsucht, longing, and yearning* occurrences per 1 million words)**

N	SEHNSUCHT		LONGING		YEARNING	
	КП	ч/1мс	КП	ч/1мс	КП	ч/1мс
1	ANGST	0.05	love	0.05	love	0.01
2	WUNSCH	0.04	desire	0.04	desire	0.009
3	hoffnung	0.04	hope	0.02	longing	0.004
4	LIEBE	0.02	fear	0.01	hope	0.003
5	SEHNSUCHT	0.01	pain	0.01	passion	0.003
6	VERLANGEN	0.01	nostalgia	0.009	aspiration	0.003
7	SCHMERZ	0.01	sadness	0.008	nostalgia	0.002
8	ENTTÄUSCHUNG	0.01	passion	0.007	fear	0.002
9	LEIDENSCHAFT	0.01	regret	0.006	happiness	0.002
10	VERZWEIFLUNG	0.009	joy	0.006	pleasure	0.001
11	MELANCHOLIE	0.009	aspiration	0.005	joy	0.001
12	HEIMWEH	0.008	lust	0.005	wish	0.001
13	BEGIERDE	0.007	happiness	0.005	frustration	0.001
14	LUST	0.007	sorrow	0.004	acceptance	0.001
15	TRAUER	0.007	yearning	0.004	excitement	0.001
16	FURCHT	0.006	frustration	0.003	craving	0.0009
17	SORGE	0.004	glory	0.003	disappointment	0.0008
18	TRAURIGKEIT	0.003	grief	0.003	ANGST	0.0008
19	GLÜCK	0.003	pleasure	0.003	suffering	0.0007
20	HASS	0.002	satisfaction	0.003	sorrow	0.0007

Таблиця 2

Показники оцінки (O.) та інтенсивності (I.) ЕК SEHNSUCHT, LONGING і YEARNING

Table 2

Indicators of evaluation and intensity of the ECs SEHNSUCHT, LONGING, and YEARNING

N	SEHNSUCHT			LONGING			YEARNING		
		O.	I.		O.	I.		O.	I.
1	ANGST	2.76	6.96	love	8.72	6.44	love	8.72	6.44
2	WUNSCH	7.09	5.16	desire	7.69	7.35	desire	7.69	7.35
3	HOFFNUNG	7.05	5.44	hope	7.05	5.44	longing	7.83	7.54
4	LIEBE	8.72	6.44	fear	2.76	6.96	hope	7.05	5.44
5	SEHNSUCHT	6.94	6.83	pain	2.13	6.50	passion	8.03	7.26
6	VERLANGEN	7.69	7.35	nostalgia	6.21	6.03	aspiration	7.69	7.35
7	SCHMERZ	2.13	6.50	sadness	1.61	4.13	nostalgia	6.21	6.03
8	ENTTÄUSCHUNG	2.39	4.92	passion	8.03	7.26	fear	2.76	6.96
9	LEIDENSCHAFT	8.03	7.26	regret	2.25	5.75	happiness	8.25	7.00
10	VERZWEIFLUNG	2.19	5.72	joy	8.62	6.73	pleasure	8.00	6.20
11	MELANCHOLIE	2.34	5.47	aspiration	7.69	7.35	joy	8.62	6.73
12	HEIMWEH	6.21	6.03	lust	7.12	6.88	wish	7.09	5.16
13	BEGIERDE	7.41	7.21	happiness	8.25	7.00	frustration	2.48	5.61
14	LUST	7.69	7.35	sorrow	1.65	4.81	acceptance	7.98	5.40
15	TRAUER	1.61	4.13	yearning	7.81	7.38	excitement	7.50	7.67
16	FURCHT	2.76	6.96	frustration	2.48	5.61	craving	7.69	7.35
17	SORGE	1.55	6.20	glory	7.40	6.13	disappointment	2.39	4.92
18	TRAURIGKEIT	1.61	4.13	grief	1.65	4.81	angst	2.76	6.96
19	GLÜCK	8.25	7.00	pleasure	8.00	6.20	suffering	2.00	6.42
20	HASS	1.98	6.66	satisfaction	7.44	4.44	sorrow	1.65	4.81
$\bar{x}$		4.82	6.19		5.73	6.16		6.12	6.43

Порівняння середніх значень показників оцінки та інтенсивності ЕК *SEHNSUCHT*, *LONGING* і *YEARNING* дійсно підтверджує те, що два останніх ЕК репрезентують більш позитивні емоційні переживання, ніж перший. Особливо це стосується *YEARNING*, який є як позитивнішим, так і інтенсивнішим. Тому *LONGING* демонструє більший рівень еквівалентності до *SEHNSUCHT*, ніж *YEARNING*.

4. ВИСНОВКИ

Апробована методика дала змогу виявити найближчі відповідники ЕК *SEHNSUCHT* в англійськомовних культурах як на рівні мови й мовлення (дефініційний аналіз, опрацювання даних мовних корпусів), так і на рівні когніції (зіставлення показників концептних проксиматів). Розкриття усіх смислових граней *SEHNSUCHT* дало змогу «відсіяти» ЕК *WISTFULNESS*, *DESIRE*, *CRAVING* та *PINING* як такі, що демонструють менший рівень еквівалентності порівняно з *LONGING* і *YEARNING*, які є змістовно найбільш близькими до *SEHNSUCHT*. При цьому вивчення дефініцій

виявило, що *YEARNING* є навіть ближчим до *SEHNSUCHT*, ніж *LONGING*. Аналіз показників частотності концептних проксиматів ЕК *SEHNSUCHT*, *LONGING* і *YEARNING* встановив, що у парах *SEHNSUCHT* – *LONGING* і *SEHNSUCHT* – *YEARNING* подібність смислових структур становить 70 %, тобто вони мають досить високий рівень еквівалентності. Порівняння середніх значень показників оцінки та інтенсивності виявило, що *LONGING* і *YEARNING* репрезентують більш позитивні емоційні переживання, ніж *SEHNSUCHT*. До того ж *YEARNING* є не лише позитивнішим, але й інтенсивнішим. Це означає, що *LONGING* демонструє більший рівень еквівалентності до *SEHNSUCHT*, ніж *YEARNING*. Тому саме *LONGING* можна вважати тим ЕК в англійськомовних культурах, який може викликати у представників цих культур найбільш адекватне уявлення про те емоційне переживання, яке репрезентує німецький ЕК *SEHNSUCHT*.

Перспектива дослідження вбачається в удосконаленні апробованої методики шляхом крос-культурного порівняння специфічних ЕК.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Мізін, К. І. (2007). Лінгвістичний і лінгвокультурологічний статуси образу-еталона (на матеріалі української, німецької, англійської та російської мов). *Мовознавство*, 2(240), 58–72.
2. Мізін, К. І. (2009). Перспектива вивчення антропоцентричності усталених порівнянь (на матеріалі компаративних фразеологізмів англійської, німецької, української та російської мов). *Лінгвістика*, 1(16), 75–81.
3. Мізін, К. І. (2010). *Англо-український словник компаративної фразеології*. Кременчук: Щербатих.
4. Bloch, R. (1967). Über die Bedeutung der Todessehnsucht für psychogene Störungen des Ernährungstriebes. *Zeitschrift für Psychosomatische Medizin und Psychoanalyse*, 13(1), 63–69.
5. Bradley, M. M., & Lang, P. J. (1999). *Affective norms for English words (ANEW): Instruction manual and affective ratings*. Technical Report C-1, The Center for Research in Psychophysiology, University of Florida.
6. CD. *Cambridge Dictionary*. Retrieved from: <https://dictionary.cambridge.org>
7. Collins. *Collins Dictionary*. Retrieved from: <https://www.collinsdictionary.com>
8. DWB. *Deutsches Wörterbuch von Jacob Grimm und Wilhelm Grimm*. Retrieved from: <https://woerterbuchnetz.de/?sigle=DWB&lemid>
9. DKW. (1997). *Der kleine Wahrig. Wörterbuch der deutschen Sprache*. Gütersloh: Bertelsmann Lexikon.
10. DWDS. *Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache*. Retrieved from: <http://www.dwds.de/ressourcen/korpora/>
11. iWeb. *The Intelligent Web-based Corpus*. Retrieved from: <https://www.english-corpora.org/iweb/>
12. Kotter-Gröhn, D., Scheibe, S., Blanchard-Fields, F., & Baltes, P. B. (2009). Developmental emergence and functionality of "Sehnsucht" (life longings): The sample case of involuntary childlessness in middle-aged women. *Psychology and Aging*, 24(3), 634–644. <https://doi.org/10.1037/a0016359>
13. Mizin, K., & Letiucha, L. (2019). The Linguo-Cultural Concept *TORSCHLUSSPANIK* as the Representative of Ethno-Specific Psycho-Emotional State of Germans. *Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics*, 25(2), 234–249. <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2019-25-2-234-249>
14. Mizin, K., & Ovsienko, L. (2020). Application perspectives of corpus-based methods within linguo-cultural and psycholinguistic analysis: German emotional concept *SEHNSUCHT*. *East European Journal of Psycholinguistics*, 7(1), 111–127. <https://doi.org/10.29038/eejpl.2020.7.1.miz>
15. Mizin, K., Slavova, L., Letiucha, L., & Petrov, O. (2023). Emotion concept *DISGUST* and its German counterparts: Equivalence determination based on language corpora data. *Forum for Linguistic Studies*, 5(1), 72–90. <https://doi.org/10.18063/fls.v5i1.1552>
16. OLD. *Oxford Learner's Dictionaries*. Retrieved from: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>
17. PONS. *PONS Online-Wörterbuch*. Retrieved from: <https://de.pons.com/>
18. Scheibe, S., Freund, A. M., & Baltes, P. B. (2007). Toward a developmental psychology of *Sehnsucht* (life longings): The optimal (utopian) life. *Developmental Psychology*, 43(3), 778–795. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.43.3.778>
19. Scheibe, S., Blanchard-Fields, F., Wiest, M., & Freund, A. M. (2011). Is longing only for Germans? A cross-cultural comparison of *Sehnsucht* in Germany and the United States. *Developmental Psychology*, 47(3), 603–618. <https://doi.org/10.1037/a0021807>
20. WbI. *Wortbedeutung.Info. Online-Wörterbuch mit Erklärungen und Hilfen zur Rechtschreibung, Silbentrennung und Aussprache auf Deutsch*. Retrieved from: <https://www.wortbedeutung.info/>

Стаття надійшла до редакції 23.08.2024

Стаття рекомендована до друку 20.10.2024

Kostiantyn Mizin – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department of Foreign Philology, Translation and Teaching Methodology, Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav; e-mail: kostiantyn.mizin@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5216-6032>; GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=KfjA5XgAAA&hl=ru>; RESEARCH GATE: <https://www.researchgate.net/profile/Kostiantyn-Mizin-2/research>

THE GERMAN SPECIFIC EMOTION CONCEPT SEHNSUCHT AND ITS EQUIVALENTS IN ENGLISH-SPEAKING CULTURES

The aim of the proposed article is to develop a technique that can be used to identify those emotion concepts (ECs) in the target cultures that most adequately convey the idea of fragments of the emotional world of representatives of the source cultures presented in specific concepts. The technique is tested on the example of the German specific EC SEHNSUCHT, and the target culture is such a collective notion as “English-speaking cultures”, since there is no such concept in the English-speaking environment. Based on the definition analysis of the name of the EC SEHNSUCHT – the lexeme *Sehnsucht* – its closest correspondences in English – *longing, yearning, pining, craving, desire* and *wistfulness* – have been identified. The disclosure of all semantic facets of the EC SEHNSUCHT made it possible to “weed out” the ECs WISTFULNESS, DESIRE, CRAVING and PINING as those that demonstrate a lower level of equivalence compared to LONGING and YEARNING, which are the closest to SEHNSUCHT in terms of content. The analysis of the frequency indices of conceptual proximates of the ECs SEHNSUCHT, LONGING and YEARNING has revealed that in the pairs SEHNSUCHT – LONGING and SEHNSUCHT – YEARNING the similarity of semantic structures is 70 %, which indicates a rather high level of equivalence of these pairs. The comparison of the average values of the evaluation and intensity indicators of these three ECs revealed that LONGING and YEARNING represent more positive emotional experiences than SEHNSUCHT. Mostly it concerns the EC YEARNING, which is both more positive and more intense. Therefore, it is LONGING that can be considered the EC in the English-speaking cultures and within their representatives that can evoke the most adequate idea of the emotional experience represented by the German EC SEHNSUCHT.

Key words: *emotion concept, equivalent, semantics, translation equivalent, language corpus, linguoculture.*

REFERENCES

- Bloch, R. (1967). Über die Bedeutung der Todessehnsucht für psychogene Störungen des Ernährungstriebes. *Zeitschrift für Psychosomatische Medizin und Psychoanalyse*, 13(1), 63–69.
- Bradley, M. M., & Lang, P. J. (1999). *Affective norms for English words (ANEW): Instruction manual and affective ratings*. Technical Report C-1, The Center for Research in Psychophysiology, University of Florida.
- CD. *Cambridge Dictionary*. Retrieved from: <https://dictionary.cambridge.org>
- Collins. *Collins Dictionary*. Retrieved from: <https://www.collinsdictionary.com>
- DWB. *Deutsches Wörterbuch von Jacob Grimm und Wilhelm Grimm*. Retrieved from: <https://woerterbuchnetz.de/?sigle=DWB&lemid>
- DKW. (1997). *Der kleine Wahrig. Wörterbuch der deutschen Sprache*. Gütersloh: Berstelsmann Lexikon.
- DWDS. *Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache*. Retrieved from: <http://www.dwds.de/ressourcen/korpora/iweb>
- iWeb. *The Intelligent Web-based Corpus*. Retrieved from: <https://www.english-corpora.org/iweb/>
- Kotter-Grühn, D., Scheibe, S., Blanchard-Fields, F., & Baltes, P. B. (2009). Developmental emergence and functionality of “Sehnsucht” (life longings): The sample case of involuntary childlessness in middle-aged women. *Psychology and Aging*, 24(3), 634–644. <https://doi.org/10.1037/a0016359>
- Mizin, K. I. (2007). Lihnvistychnyy i lindhvokul'turolohichnyy statusy obrazu-etalona (na materialy ukrayins'koyi, nimets'koyi, anhliys'koyi ta rosiys'koyi mov). *Movoznavstvo*, 2(240), 58–72. (in Ukrainian)
- Mizin, K. I. (2009). Perspektyva vyvchennya antropotsentrychnosti ustalenykh porivnyan' (na materialy komparatyvnykh frazeolohiy anhliys'koyi, nimets'koyi, ukrayins'koyi ta rosiys'koyi mov). *Linhvistyka*, 1(16), 75–81. (in Ukrainian)
- Mizin, K. (2010). *English-Ukrainian dictionary of comparative phraseology*. Kremenchuk: Shcherbatykh.
- Mizin, K., & Letiucha, L. (2019). The linguo-cultural concept TORSCHLUSSPANIK as the representative of ethno-specific psycho-emotional state of Germans. *Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics*, 25(2), 234–249. <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2019-25-2-234-249>
- Mizin, K., & Ovsienko, L. (2020). Application perspectives of corpus-based methods within linguo-cultural and psycholinguistic analysis: German emotional concept SEHNSUCHT. *East European Journal of Psycholinguistics*, 7(1), 111–127. <https://doi.org/10.29038/eejpl.2020.7.1.miz>
- Mizin, K., Slavova, L., Letiucha, L., & Petrov, O. (2023). Emotion concept DISGUST and its German counterparts: Equivalence determination based on language corpora data. *Forum for Linguistic Studies*, 5(1), 72–90. <https://doi.org/10.18063/fls.v5i1.1552>
- OLD. *Oxford Learner's Dictionaries*. Retrieved from: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>
- PONS. *PONS Online-Wörterbuch*. Retrieved from: <https://de.pons.com/>
- Scheibe, S., Freund, A. M., & Baltes, P. B. (2007). Toward a developmental psychology of Sehnsucht (life longings): The optimal (utopian) life. *Developmental Psychology*, 43(3), 778–795. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.43.3.778>
- Scheibe, S., Blanchard-Fields, F., Wiest, M., & Freund, A. M. (2011). Is longing only for Germans? A cross-cultural comparison of Sehnsucht in Germany and the United States. *Developmental Psychology*, 47(3), 603–618. <https://doi.org/10.1037/a0021807>
- WbI. *Wortbedeutung.Info. Online-Wörterbuch mit Erklärungen und Hilfen zur Rechtschreibung, Silbentrennung und Aussprache auf Deutsch*. Retrieved from: <https://www.wortbedeutung.info/>

The article was received by the editors 23.08.2024

The article is recommended for printing 20.10.2024